

PROCES WDRAŻANIA AUDYTU
BEZPIECZEŃSTWA – NA PRZYKŁADZIE
PARKU WODNEGO

PROCESS OF IMPLEMENTATION OF SAFETY AUDIT –
BASED ON THE EXAMPLE OF WATER PARK

IWONA MICHNIEWICZ

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu

ABSTRACT

The article presents an analysis of the implementation of a document called by the safety community an audit, expertise, opinion or analysis of the risks. Each of these elaborations can be either very useful or completely worthless material about involvement of people responsible for clients' security at water recreation facilities. Purchasing elaboration (audit) is just a first step in process of ensuring the best safety conditions for staff and clients. It is essential to implement this document as accurately as possible and to enforce its recommendations to the maximum extent. The following article presents the best practices and materials that can be fully utilized for a number of designated water areas.

KEY WORDS:

safety audit, procedures, safety at water recreation facilities

ABSTRAKT

Artykuł prezentuje analizę procesu wdrażania dokumentu nazywanego przez środowisko audytem bezpieczeństwa, ekspertyzą, opinią lub analizą

zagrożeń. Każde z tych opracowań może być zarówno bardzo przydatnym jak też zupełnie pozbawionym wartości materiałem, stanowiącym o zaangażowaniu osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo klientów na obiektach rekreacji wodnej. Sam zakup usługi opracowania audytu to jedynie pierwszy krok w procesie realnego zapewnienia najlepszych warunków bezpieczeństwa klientów i pracowników. Niezmiernie istotne jest, aby dokument ten był jak najpełniej wprowadzony w życie, a zalecenia z niego wynikające zrealizowane w maksymalnym stopniu. W artykule przedstawione zostały sprawdzone procedury i materiały, które można w pełni wykorzystać na wielu wyznaczonych obszarach wodnych.

SŁOWA KLUCZOWE

audyt bezpieczeństwa, procedury, bezpieczeństwo na obiektach wodnych

CEL

Niniejsza praca ma przybliżyć procedury możliwe do wykorzystania w procesie optymalizacji standardów bezpieczeństwa na obiektach rekreacji wodnej. Przykładowe czynności podejmowane przez zarządzającego oraz zespół ratowniczy, mogą stanowić podstawę do obrony w sytuacji gdy dojdzie do wypadku. Sam „zakup” u zewnętrznego wykonawcy (nazywanego czasem audytorem) opracowania dokumentu zwanego audytem bezpieczeństwa, ekspertyzą, opinią czy analizą zagrożeń, nie stanowi żadnego gwarantu dla organów ścigania, który może ochronić zlecającego przed odpowiedzialnością karną i/lub cywilną za skutki wypadku. Dlatego ważne jest, aby każde takie opracowanie (opinia w zakresie bezpieczeństwa), była elementem w procesie szeroko rozumianej troski o jak najlepszą ochronę klientów obiektu¹.

WPROWADZENIE

Wiele obiektów całorocznych a także sezonowych kąpielisk, posiada opracowany na własne potrzeby dokument, nazywany w środowisku ratowniczym „audytem bezpieczeństwa”. Zaznaczenia wymaga fakt, że obowiązujące przepisy nie wymagają sporządzania takiego studium.

¹ R. Michniewicz, *Opinia biegłego sądowego*, 2016.

Utrwalony jednak został pogląd, że posiadanie tego rodzaju opracowania, zapewnia bezpieczeństwo zarządzającym i ratownikom. Osoby wykonujące usługi (sporządzające audyty), niejednokrotnie inkasują wysokie wynagrodzenia (kilka – kilkanaście tysięcy za jedno opracowanie). Zarządzający, którzy zlecają taką pracę odnoszą dzięki temu wrażenie, że są bezpieczni, gdyż oddali się w ręce specjalistów/ekspertów w dziedzinie ratownictwa. Często wręcz, jest na różnych szkoleniach kładziony nacisk na „konieczność” posiadania takowego opracowania. W przekonaniu o tym „obowiązku” ma utwierdzać zarządzających zapis z Ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. Nr 208, poz. 1240), art. 4.1.² w brzmieniu: „Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na: 1) dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust.1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji”. Sam audyt jest przez jego wykonawców określany jako sposób analizy zagrożeń.

Czym jest naprawdę dokument nazywany audytem bezpieczeństwa?

Zarówno zlecenie jak też przygotowanie takiej analizy, jest wyłącznie dobrą wolą zarządzającego. Zlecają wykonanie takiego opracowania zazwyczaj osoby, które nie są specjalistami w dziedzinie ratownictwa i nie mają zaufania lub nie mają odpowiednio wysokospecjalizowanej osoby wśród własnych pracowników (ratowników, prawników). Zlecający z reguły w trosce o bezpieczeństwo i zwyczajowy „święty spokój” przekazuje do opracowania na potrzeby własne, takie studium – podmiotowi lub osobie z zewnątrz. Zleceniobiorca przyjmuje wykonanie takiej usługi, która jest dedykowana konkretnemu obiektowi, jako swego rodzaju „zestawu dobrych rad”, popartych analizą obowiązujących przepisów, specyfiki akwenu, własnego doświadczenia i dobrych praktyk. W zasadzie nie powinno się używać określenia audyt, gdyż brak jest w polskim prawodawstwie usadowienia tego typu opracowań – dla ratownictwa wodnego. Innymi słowy: audyt w ratownictwie wodnym, jest niczym innym jak subiektywną opinią osoby (ew. zespołu), uznanej

² Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. Nr 208, poz. 1240).

przez zlecającego za specjalistę w tej dziedzinie. Zapisy zawarte w takim dokumencie, są w związku z tym jedynie sugestiami, propozycjami czy wskazówkami, co do rozwiązań, mogących zapewnić bezpieczeństwo na danym obiekcie³.

Jeśli zlecający przekazuje środki na wykonanie audytu, uznając jednocześnie, iż do opracowania zatrudnił odpowiednią osobę/zespół/podmiot, to w konsekwencji winien:

1. przyjąć do stosowania wszystkie zalecenia audytora, lub
2. przyjąć do stosowania część zaleceń – z wyjaśnieniem dlaczego nie będzie realizował pozostałych, lub
3. odrzucić zalecenia audytu w całości – uzasadniając powody tej decyzji.

W dalszej kolejności powinno się (przy założeniu, że audyt będzie wprowadzany):

1. zapoznać ratowników i pozostałych pracowników z tymi fragmentami opracowania – za których wykonywanie/realizowanie ponoszą oni odpowiedzialność,
2. zapewnić warunki do realizacji tych części audytu, które wymagają:
 - a) dodatkowego zaangażowania środków (np. zakup sugerowanego sprzętu),
 - b) opracowania dokumentów (np. dostosowanie obowiązujących regulaminów do propozycji z audytu),
 - c) dokonania stosownych uzupełnień/zmian w umowach o pracę, w związku z dodaniem lub wykreśleniem obowiązków pracownikom,
 - d) przeszkolenia zespołu w zakresie zalecanych procedur alarmowych, awaryjnych, wypadkowych etc.
3. egzekwować wykonywanie czynności określonych w audycie przez wszystkich pracowników.

Dlatego, aby takie opracowanie nie pozostało jedynie spisem „życzeń” a stało się realnym wsparciem i stanowiło faktyczny wyraz troski o bezpieczeństwo, należy przeprowadzić procedurę wdrożeniową. Można to wykonać bez problemu, z zaangażowaniem własnego zespołu, pod opieką kierownika lub koordynatora.

KONKLUZJE

Prezentowany materiał stanowi schemat postępowania, wypracowany w drodze ustaleń z kierownictwem obiektu oraz grupą zatrudnionych ra-

³ R. Michniewicz, *Opinia biegłego sądowego*, *op. cit.*

towników, którzy systematycznie wprowadzali poszczególne zmiany i sugestie na własnym obiekcie.

W czasie procesu wdrażania, opierano się na:

1. opiniach i uwagach ratowników (zarówno zgłaszanych ustnie jak i zebranych w formie anonimowej ankiety),
2. przeprowadzonych próbach praktycznych (np. z użyciem nowego sprzętu zakupionego zgodnie z zaleceniem audytora),
3. obserwacji pracy zespołu,
4. analizy zapisów dokonywanych w dokumentacji obiektu (dzienniku pracy ratowników).

Opracowanie audytu stało się punktem wyjścia do wprowadzenia zmian, zaproponowanych przez specjalistów w tym dokumencie. Zarządzający zlecił dodatkowo proces wdrożenia audytu wraz z obowiązkiem sprawozdawania kolejnych etapów całego cyklu. Przygotowano harmonogram i zasady współpracy ze wszystkimi ogniwami tego postępowania: kierownikiem obiektu, wdrażającym (audytorem), koordynatorem zespołu ratowniczego i samych ratowników⁴.

Opracowane dokumenty:

1. Zasady i warunki wdrażania audytu bezpieczeństwa na obiekcie.
2. Oświadczenie ratowników o zapoznaniu się z wybranymi dokumentami.
3. Ankieta dla ratowników.

Po każdym, ustalonym cyklu składane było sprawozdanie do zarządzającego. Poniżej prezentowane są poszczególne materiały:

1. Zasady i warunki wdrażania audytu bezpieczeństwa na obiekcie.

Cel opracowania

Podstawą przygotowania niniejszego dokumentu, jest troska Zarządzającego (nazwa obiektu), o zapewnienie najlepszych standardów bezpieczeństwa na obiekcie.

W związku z decyzją o bezpośrednim zatrudnieniu ratowników wodnych (z pominięciem firm/organizacji zewnętrznych), oraz uwzględniając propozycje zawarte w opracowanym audycie bezpieczeństwa, z dnia (data) roku, Zarządzający uznał, że niezbędna jest pomoc w bieżącej analizie procesu wdrażania poszczególnych sugestii tego studium – w życie.

Dobre przygotowanie merytoryczne ratowników, ich wysoka sprawność fizyczna, zgranie zespołu ratowniczego, poczucie bezpieczeństwa

⁴ I. Michniewicz, *Proces wdrażania audytu bezpieczeństwa*, Kalisz 2015.

w miejscu pracy, przyjazna atmosfera wewnątrz grupy, zaufanie do poszczególnych członków obsady a także wypracowane algorytmy postępowania w różnych sytuacjach, stanowią o wartości i sile tego grona.

Etapy wdrażania audytu bezpieczeństwa

Cały cykl wprowadzania audytu, składać się będzie z trzech części, opierających się o kwartały sprawozdawcze, realizowane przez okres jednego roku.

Etap I.

1. Zapoznanie ratowników ze wszystkimi procedurami, opracowanymi na potrzeby obiektu, zarówno w odniesieniu do regulaminów, podziału obiektu na strefy i podstrefy (wraz z przydziałem stanowisk do poszczególnych stref nadzoru) a także dokumentacją, jaką mają prowadzić. Ratownicy potwierdzą w formie pisemnej, przyjęcie do wiadomości i stosowania – zasady pełnienia dyżuru ratowniczego, opracowane dla obiektu.
2. Ratownicy odbędą spotkanie z osobą wdrażającą audyt, w czasie którego będą mogli przedstawić swoje (dotychczasowe) rozwiązania w omawianej materii.
3. Przez okres 2–3 tygodni obowiązywać będą procedury zalecone w audycie, z ewentualnymi poprawkami nanoszonymi z uwzględnieniem warunków panujących na obiekcie. Poprawki zostaną opracowane przez wdrażającego.
4. Ratownicy będą spotykać się z wdrażającym co najmniej raz w miesiącu, w celu bieżącego korygowania wszystkich procedur i zasad, mających obowiązywać w kompleksie. Dlatego muszą oni analizować wszelkie sytuacje, wydarzające się na (nazwa obiektu), by jak najlepiej dostosowywać procedury do panujących warunków i możliwych zagrożeń.
5. W pierwszym kwartale powinna nastąpić ostateczna adaptacja audytu (w odniesieniu do procedur i dokumentacji), uwzględniająca uwagi, przemyślenia i doświadczenie całego zespołu ratowniczego, zatrudnionego w (nazwa obiektu).
6. Każdego miesiąca zostanie przygotowane sprawozdanie, podsumowujące wykonane czynności. Raport będzie zawierał załączniki w formie m.in. poprawionych wersji procedur audytu, nowe dokumenty, zrealizowane inicjatywy etc.

7. Zwieńczeniem każdego kwartału będzie opracowanie zbiorcze, dzięki któremu Zarządzający uzyska pełną informację na temat stanu wdrożenia audytu. Kwartalne omówienie podjętych działań oraz wprowadzonych zasad, pozwoli na wybór najlepszych rozwiązań, służących zapewnieniu bezpieczeństwa użytkownikom obiektu, przy uwzględnieniu możliwości zespołu ratowniczego, bieżących potrzeb, pojawiających się (potencjalnych) trudności i ponoszonych nakładów na tę część funkcjonowania obiektu – w kolejnych okresach.

Etap II.

1. Spotkania ratowników z wdrażającym – w miarę potrzeb, zgłaszanych przez którąkolwiek ze stron.
2. Podnoszenie sprawności ratowniczej zespołu poprzez opracowywanie i realizację pozorowanych akcji ratowniczych w różnych wariantach (czasie, miejscu, sytuacji etc.).
3. Schematyzacja postępowania wypadkowego, poprzez opracowanie algorytmów różnych rodzajów zdarzeń.
4. Realizacja co najmniej jednego cyklu doszkalającego (np. w zakresie obserwacji, odpowiedzialności karnej, psychologii, i innych).
5. Opracowywanie raportów miesięcznych.
6. Opracowanie sprawozdania kwartalnego.

Etap III.

1. Kontynuacja czynności etapu II.
2. Rozpoczęcie „wychodzenia” do klienta – włączanie użytkowników w akcje, realizacja inicjatyw profilaktycznych, budowanie wizerunku obiektu i zespołu kompetentnego, przyjaznego, stanowiącego gwarancję bezpieczeństwa.
3. Przywiązywanie ratowników do miejsca pracy, dalsza afiliacja zespołu i klientów w powiązaniu z obiektem.
4. Opracowywanie raportów miesięcznych.
5. Opracowanie sprawozdania kwartalnego.

Wszelkie, opracowane dokumenty, będą niezwłocznie przekazywane Zarządzającemu.

Propozycja zastosowania pragmatycznych rozwiązań w drodze do osiągnięcia założonego celu

1. Ratownicy muszą zapoznać się z opracowanymi dokumentami (z audytem) – w części dotyczącej procedur, regulaminów, stref, etc.

2. Ratownicy muszą podpisać oświadczenia, potwierdzające fakt zapoznania się i przyjęcia do stosowania tychże procedur. Wzór oświadczenia stanowi załącznik do niniejszego opracowania.
3. Ratownicy winni zostać poddani weryfikacji umiejętności, w co najmniej 3 próbach (wynikających z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie szkoleń w ratownictwie wodnym z dnia 21 czerwca 2012 r., Dz.U. 2012 poz. 747), tj:
 - 1) Przepłynięciu w czasie poniżej 8 minut dystansu 400 m.
 - 2) Przepłynięciu pod wodą odległości 25 metrów z podjęciem dwóch przedmiotów z dna.
 - 3) Holowaniu manekina na dystansie 150 m. trzema sposobami.
4. Ratownicy, którzy nie uzyskają odpowiednich czasów/nie wykonają prób – będą mogli pozostać na stanowiskach, pod warunkiem pozytywnego zaliczenia ww. prób w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące. Zapis taki winien się znaleźć w ich obowiązkach – umowach o pracę. Jeśli w ciągu tego czasu ratownicy nie spełnią tych warunków, zostanie z nimi rozwiązana umowa o pracę (zlecenie).
5. Proponuje się zapewnienie wszystkim ratownikom – w celu utrzymania wysokiej sprawności, nieodpłatnego (lub na bardzo preferencyjnych warunkach) dostępu do możliwości korzystania z pływalni, ewentualnie z sauny i siłowni – poza godzinami pracy.
6. Należy na bieżąco kontrolować aktualność uprawnień ratowników, gdyż część z elementów jest ograniczona czasowo (np. członkostwo w podmiocie uprawnionym do wykonywania ratownictwa oraz KPP).
7. Należy zorientować cały zespół na stały rozwój, na samodoskonalenie poszczególnych jego członków i całej grupy. Winno się dołożyć wszelkich starań, by utrzymać wartościowych pracowników w (nazwa obiektu), związując ich stosownymi umowami, zapewniającymi komfort dla obu stron, a także stale wzmacniać (różnymi metodami: nagrodami, udostępnieniem obiektu na własne potrzeby, możliwością rozwoju etc.).

Proponowane brzmienie oświadczenia podpisywanego przez ratowników – rysunek 1.

Imię i nazwisko

Adres zamieszkania

Numer telefonu

PeSEL

Kalisz, dnia

Oświadczenie

Ja, niżej podpisana/y oświadczam, że zapoznałam/em się ze wszystkimi regulaminami, procedurami, dokumentacją ratowniczą¹ oraz zasadami pełnienia dyżuru i realizacji podstawowych obowiązków wynikających z zawartej z umowy o pracę.

Zobowiązuję się jednocześnie do bezwzględnego ich przestrzegania i stosowania, w trosce o zachowanie najwyższych standardów bezpieczeństwa na

Zapewniam o gotowości do utrzymania sprawności ratowniczej, etycznego zachowania w miejscu pracy oraz zaangażowania w tworzenie jak najlepszych warunków bezpiecznego korzystania z usług

Wyrażam gotowość udziału we wszystkich inicjatywach, w obrębie bezpieczeństwa klientów, które zleci mi pracodawca.

Podpis

¹ Zestawienie dokumentów stanowi załącznik do niniejszego oświadczenia

Rys. 1. Oświadczenie ratowników o zapoznaniu się z wybraną dokumentacją.

Figure 1. Lifeguards' statement about becoming acquainted with chosen documents.

Propozycja ankiety badającej opinię ratowników

Ankieta ewaluacyjna wdrażania audytu bezpieczeństwa w (nazwa obiektu) przeprowadzona wśród ratowników w dniach (termin) r.

Ankieta służy poznaniu Państwa opinii nt. procedur wdrażania audytu bezpieczeństwa w (nazwa obiektu). Zebrane informacje służyć będą dal-

szemu doskonaleniu pracy zespołu ratowniczego i podnoszeniu bezpieczeństwa na obiekcie.

Cenimy sobie Państwa opinie, dlatego zwracamy się z prośbą o udzielenie szczerych odpowiedzi na wszystkie pytania.

Data: Wiek:lat Płeć:
K M

1. Jak ocenia Pan/i przygotowane na potrzeby (nazwa obiektu) procedury? Proszę zaznaczyć ocenę na pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską, a 5 bardzo wysoką.

1.....2.....3.....4.....5

2. Czy ma Pan/i uwagi lub sugestie do wdrażanych procedur?

TAK NIE

Jeśli TAK – to proszę opisać – jakie:

Uwagi:

3. Czy uważa Pan/i, że należy przeprowadzić weryfikację umiejętności (sprawności) ratowników?

TAK NIE

Niezależnie od udzielonej odpowiedzi, proszę podać krótkie uzasadnienie:

4. Co jest dla Pana/i największą trudnością / problemem w pracy na (nazwa obiektu)?

5. Jak ocenia Pan/i przygotowanie zespołu ratowniczego (merytoryczne, fizyczne) do pracy w (nazwa obiektu)? Proszę zaznaczyć ocenę na pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską, a 5 bardzo wysoką.

1.....2.....3.....4.....5

6. Proszę ocenić swoje zaufanie do pozostałych członków zespołu ratowniczego. Proszę zaznaczyć ocenę na pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską, a 5 bardzo wysoką.

1.....2.....3.....4.....5

7. Jak ocenia Pan/i dziennik pracy zespołu ratowniczego przygotowany dla (nazwa obiektu)? Proszę zaznaczyć ocenę na pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską, a 5 bardzo wysoką.

1.....2.....3.....4.....5

Uwagi:

8. Jak ocenia Pan/i podział stref nadzoru przypadających na poszczególnych ratowników? Proszę zaznaczyć ocenę na pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską, a 5 bardzo wysoką.

1.....2.....3.....4.....5

Uwagi:

9. Gdyby miał/a Pan/i na to wpływ, to co zmieniłby/łaby Pan/i w funkcjonowaniu zespołu – dla poprawy bezpieczeństwa na obiekcie?

10. Co należy Pana/i zdaniem bezwzględnie uczynić w ciągu następnych dni/tygodni, by (nazwa obiektu) był bardziej bezpieczny dla klientów?

11. Jak ocenia Pan/i współpracę z kierownikami zmiany? Proszę zaznaczyć ocenę na pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską, a 5 bardzo wysoką.

1.....2.....3.....4.....5

Uzasadnienie:

12. Jak ocenia Pan/i współpracę z koordynatorem zespołu ratowniczego? Proszę zaznaczyć ocenę na pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską, a 5 bardzo wysoką.

1.....2.....3.....4.....5

Uzasadnienie:

13. Jak ocenia Pan/i współpracę z pozostałymi pracownikami (nazwa obiektu)? Proszę zaznaczyć ocenę na pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską, a 5 bardzo wysoką.

1.....2.....3.....4.....5

Uzasadnienie:

14. Czy chciałby/łaby Pan/i doskonalić swoją wiedzę i umiejętności w ratownictwie wodnym?

TAK NIE

Jeśli tak – to w jakim zakresie:

15. Z jakimi częściami (informacjami) z opracowanego dla (nazwa obiektu) audytu, został/a Pan/i zapoznany/a?

16. Z jakimi częściami (informacjami) z opracowanego dla (nazwa obiektu) audytu, chciałby/łaby się Pan/i zapoznać?

17. Czy uważa Pan/i, że w chwili obecnej na obiekcie jest bezpiecznie?

TAK NIE

Uzasadnienie:

17. Proszę w tym miejscu napisać wszelkie sugestie, wnioski, obawy etc., które mogą być przydatne w udoskonalaniu warunków związanych z bezpieczeństwem (nazwa obiektu).

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

Mamy nadzieję, że pomoże nam to wypracować najlepsze możliwe rozwiązania dla zapewnienia bezpieczeństwa klientom (nazwa obiektu).

Prosimy o zwrot wypełnionej ankiety najpóźniej do dnia (termin) roku – do działu kadr.

PRAKTYCZNE ZNACZENIE

Tak wdrażany audyt bezpieczeństwa, może posłużyć jako istotny element obrony, w procesie sądowym – po zaistniałym wypadku na obiekcie. Zakup niezbędnego sprzętu, odpowiednie oznakowanie, opracowanie dokumentów (regulaminów, procedur, schematów postępowania), zatrudnienie wykwalifikowanej kadry, włączenie specjalistów zewnętrznych a także bieżący nadzór nad wysoką jakością obsługi (w każdym wymiarze) – łącznie stanowią o trosce i stałej dbałości mającej zapewnić możliwe najlepsze warunki bezpieczeństwa na zarządzanym obiekcie.

Warto a wręcz należy do procesu wdrażania audytu na obiekcie – włączyć zespół ratowniczy. Ostatecznie to właśnie ta grupa odpowiada za zdrowie i życie klientów. Stąd informacje pochodzące z przykładowej ankiety – mogą być bardzo przydatne w formułowaniu strategii działania w poszczególnych przypadkach, we wprowadzaniu zmian czy tworzeniu nowych regulacji. Pamiętać należy, że współtworzenie zasad (w każdym miejscu) wiąże się z większym przekonaniem o ich wartości. Dlatego, gdy narzucamy ratownikom gotowe normy i zasady – często pozostają w opozycji do tych rozwiązań. Gdy zaś są ich autorami (choćby częściowo) bardziej się z nimi identyfikują, cenią je i przestrzegają.

Tak więc – za obowiązujący i zalecony do przestrzegania można uznać audyt (opinię), tylko wówczas, gdy realizuje się jego zapisy w całości lub opracowuje na jego kanwie własne zasady bezpieczeństwa (dostosowane do konkretnych możliwości i specyfiki obiektu). W konsekwencji zarządzający winien zatwierdzić takie opracowanie do wdrożenia, a ratownicy winni otrzymać i przyjąć taki zbiór reguł do przestrzegania/stosowania (a nie tylko zapoznania z jego treścią). Końcowym elementem jest oczywiście egzekwowanie przyjętych postanowień i zasad przez pracowników⁵.

⁵ Michniewicz R., Opinia biegłego sądowego, op. cit.

LITERATURA

1. Michniewicz I., *Proces wdrażania audytu bezpieczeństwa*, Kalisz 2015.
2. Michniewicz R., *Opinia biegłego sądowego*, 2016.
3. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. Nr 208, poz. 1240).

Iwona Michniewicz – doktor nauk o kulturze fizycznej. Instruktor ratownictwa wodnego, ratownik wodny od 1984 roku, z wieloletnią ratowniczą praktyką zawodową na wszystkich rodzajach akwenów. Biegły sądowy w dziedzinie ratownictwa wodnego. Doświadczony szkoleniowiec, badaczka obszaru ratownictwa. Założycielka i pierwsza Prezes Ratownictwa Wodnego Rzeczypospolitej (podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego).

Dane kontaktowe: Iwona Michniewicz, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu, ul. Szlachecka 4, 62-800 Kalisz.